

«ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΑΞΙΕΣ»

Η αυτοκατευθυνόμενη έρευνα κατά HOLLAND, στο πλαίσιο των **Εργασιακών Αξιών**, μετράει τις επαγγελματικές αξίες ενός ατόμου, οι οποίες αντανakλούν τις προσωπικές αξίες. Όταν ένα άτομο γνωρίζει τις προσωπικές του αξίες, αντιλαμβάνεται τα επαγγέλματα που του ταιριάζουν και προσανατολίζεται σε αυτά για να εκπληρώσει την πραγμάτωση των αξιών του.

«ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΑΞΙΕΣ»

Στις περισσότερες περιπτώσεις, εκείνο που καθοδηγεί το άτομο στις επαγγελματικές του επιλογές είναι, στην πραγματικότητα, ένας συγκερασμός εργασιακών αξιών. Βεβαίως, προκειμένου οι επιλογές αυτές να είναι όσο το δυνατόν καλύτερα τεκμηριωμένες, θα πρέπει να συνδυάζονται με τις προτιμήσεις, τις κλίσεις, τις ικανότητες και τις δεξιότητες του ατόμου, στοιχεία με καταλυτική επίδραση στη διαμόρφωση και στην υιοθέτηση της επαγγελματικής ταυτότητάς του, τα οποία μπορούν να ανιχνευθούν με τη συνδρομή των εξειδικευμένων ερωτηματολογίων.

Η διαπίστωση της ύπαρξης εργασιακών αξιών δηλώνει με τη σειρά της την ύπαρξη συγκεκριμένων στόχων, σκοπών, αξιών, ενθουσιασμού, ενέργειας και φιλοδοξίας, χαρακτηριστικά που αποτελούν την κινητήρια δύναμη στην όλη διαδικασία της επιλογής συγκεκριμένου εργασιακού περιβάλλοντος, η οποία σχετίζεται με τις επαγγελματικές κλίσεις και με τα ταλέντα του ατόμου. Παράλληλα, τα εν λόγω χαρακτηριστικά επιδρούν καταλυτικά, ενθαρρύνοντας την αποδοτικότητα. Εν τούτοις, είναι πολύ δύσκολο να διαπιστωθούν τα κίνητρα ενός ατόμου μέσω της συνέντευξης ή της συζήτησης, καθότι πολλές φορές ο συνεντευξιαζόμενος προσποιείται, εκδηλώνοντας ενθουσιασμό και όρεξη για την ανάληψη του υπό θεώρηση έργου.

Τεστ Επαγγελματικών αξιών

Το Τεστ Επαγγελματικών Αξιών στην επαγγελματική επιλογή, επιλέχθηκε με βάση τη σημασία που έχουν οι αξίες στην επιλογή σταδιοδρομίας. Σύμφωνα με τη θεωρία επαγγελματικής ανάπτυξης του Super (1980) οι αξίες είναι ισχυροί καθοριστικοί παράγοντες των επιλογών σταδιοδρομίας και μπορούν να κατανεμηθούν στους ρόλους ζωής με στόχο την πραγμάτωσή τους. Όταν ένα άτομο γνωρίζει καλά τις προσωπικές αξίες του είναι σε θέση να εντοπίσει τα πιθανά επαγγέλματα που του ταιριάζουν. Επίσης, οι αξίες είναι η κινητήρια δύναμη που ωθεί τις επιλογές σταδιοδρομίας, καθώς τα άτομα επιδιώκουν να πραγματώσουν τις αξίες τους μέσω της εργασίας.

Το τεστ μετράει τις επαγγελματικές αξίες του ατόμου, όπως για παράδειγμα, την (επαγγελματική σταθερότητα, κύρος, γόητρο, επαναλαμβανόμενη δραστηριότητα, ανεξαρτησία, ανθρώπινη επαφή, ηγετική θέση κοκ.) Οι προσωπικές αξίες επηρεάζουν συνειδητά αλλά και ασυνείδητα τις αποφάσεις του ατόμου τόσο στον προσωπικό, όσο και στον επαγγελματικό τομέα. Με βάση αυτές τις αξίες επιλέγουμε πώς θα συμπεριφερθούμε στο κοινωνικό και στο επαγγελματικό πλαίσιο, στο οποίο δραστηριοποιούμαστε. Η μετέπειτα ικανοποίηση που νιώθουμε από τις επαγγελματικές και προσωπικές μας δραστηριότητες εξαρτάται από το πόσο καλά γνωρίζουμε και σεβόμαστε τις αξίες που μας χαρακτηρίζουν σαν άτομα. Γνωρίζοντας λοιπόν κάποιος τις επαγγελματικές του αξίες μπορεί να επιλέξει με μεγαλύτερη σοφία τον επαγγελματικό κλάδο, στον οποίο θ' αποδώσει τα μέγιστα και θα είναι ψυχολογικά και συναισθηματικά ικανοποιημένος.

1.Ερωτηματολόγιο Εργασιακών αξιών

Βαθμολόγησε κάθε μία από τις παρακάτω προτάσεις με ένα (1)=Τελείως ασήμαντο, με δύο (2)= Λίγο σημαντικό, με τρία (3)= Αρκετά σημαντικό, με τέσσερα (4)= Πάρα πολύ σημαντικό. Τοποθέτησε τον αντίστοιχο αριθμό, βαθμό, σε κάθε κουτάκι προτίμησης για κάθε μία πρόταση.

Προτάσεις	(1) Τελείως ασήμαντο	(2) Λίγο σημαντικό	(3) Αρκετά σημαντικό	(4) Πάρα πολύ σημαντικό
1. Να εργάζομαι με το ρυθμό που θέλω εγώ				
2. Να κάνω τη δουλειά μου με τον τρόπο που αρέσει				
3. Να την ξεκινάω και να την τελειώνω όποτε εγώ θέλω				
4. Να κανονίζω εγώ τον τρόπο της δουλειάς μου				
5. Να σχεδιάζω νέα προϊόντα				
6. Να μπορώ να αξιοποιήσω σ' αυτήν τις νέες ιδέες μου				
7. Να μπορώ να δοκιμάζω νέους τρόπους εργασίας				
8. Να εφαρμόζω σ' αυτήν τις νέες ιδέες μου, τα καινούργια πράγματα που μου έρχονται, τα νέα υλικά που θα χρησιμοποιώ				
9. Να αμείβομαι πολύ καλά				
10. Επειδή θα αποδίδω πολύ καλά να αμείβομαι και κατάλληλα				
11. Οι αποδοχές μου να είναι τέτοιες ώστε να περνώ μια άνετη ζωή				
12. Να μπορώ να συγκεντρώσω γρήγορα ένα μεγάλο ποσό χρημάτων				
13. Να μπορώ να ζω όπου θέλω.				
14. Να μπορώ να κάνω συχνά ταξίδια στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό				
15. Να μου επιτρέπει να μένω στην Ελλάδα ή στην Ευρώπη				
16. Να αλλάζω συχνά τόπο κατοικίας				
17. Να νοιώθω ότι δε θα βρεθώ ποτέ άνεργος				
18. Να ξέρω ότι θα κάνω την ίδια δουλειά για όλη μου την ζωή				
19. Να έχω μ' αυτήν σίγουρο μέλλον				
20. Να έχω σίγουρη απασχόληση χωρίς φόβο ανεργίας				
21. Να σχεδιάζω και να ρυθμίζω τη δουλειά των άλλων				
22. Να ασκώ ένα είδος εξουσίας στους άλλους				
23. Να είμαι υπεύθυνος της απόδοσης άλλων εργαζομένων				
24. Να καθοδηγώ τους άλλους πώς να εργάζονται αποδοτικότερα				
25. Να μη παρεμβαίνει στην προσωπική μου ζωή				

26. Τελειώνοντάς την να μη ξανά - ασχολούμαι μαζί της στο υπόλοιπο της ημέρας.				
27. Να μην είμαι υποχρεωμένος να παίρνω δουλειά στο σπίτι				
28. Να μην αναβάλω προσωπικές μου ασχολίες για χάρη της				
29. Να κινούμαι ή να έχει σωματικό κόπο				
30. Να κάθομαι όλη μέρα σε ένα γραφείο				
31. Να "βουλιάζω" δουλεύοντας μέσα σε μια καρέκλα				
32. Να αξιοποιώ τις σωματικές μου δυνατότητες				
33. Να βοηθώ άλλους ανθρώπους μέσα από αυτήν				
34. Να ικανοποιώ την τάση μου να εξυπηρετώ όσους έχουν ανάγκη				
35 Με τη δουλειά μου βοηθώ μερικούς να ζουν καλύτερα.				
36. Να διαθέτω τις υπηρεσίες μου κυρίως στους άλλους ανθρώπους.				

Άθροισε τις βαθμολογίες που συγκέντρωσες στις παραπάνω προτάσεις με βάση τον ακόλουθο πίνακα.

1.	Ανεξαρτησία (προτάσεις 1,2,3,4,)	
2.	Δημιουργικότητα (προτάσεις 5,6,7,8)	
3.	Οικονομικές απολαβές (προτάσεις 9,10,11,12)	
4.	Μετακινήσεις (προτάσεις 13,14,15,16)	
5.	Ασφάλεια εργασίας (προτάσεις 17,18,19,20)	
6.	Ηγεσία (προτάσεις 21, 22, 23, 24)	
7.	Ελεύθερος χρόνος (προτάσεις 25, 26, 27, 28)	
8.	Σωματική δραστηριότητα (προτάσεις 29, 30, 31, 32)	
9.	Βοήθεια σε ανθρώπους (προτάσεις 33, 34, 35, 36)	

Οι τρεις (3)μεγαλύτερες βαθμολογίες είναι οι πιο σημαντικές εργασιακές σου αξίες.

Τώρα γράψε τις τρεις εργασιακές αξίες στις οποίες συγκέντρωσες την πιο υψηλή βαθμολογία και τη βαθμολογία τους. Αυτές σε αντιπροσωπεύουν εργασιακά.

1.		
2.		
3.		

2. Ερμηνεία αποτελεσμάτων

Σε όλη τη διάρκεια της ζωής σας, αναπτύσσετε ένα σύστημα αξιών, κινήτρων και ιδεών που παίζουν καθοριστικό ρόλο σε κάθε είδους απόφασή σας. Τόσο οι άμεσες αποφάσεις, όσο και τα μακροπρόθεσμα σχέδιά σας, επηρεάζονται, συνειδητά και ασυνείδητα, από το ατομικό σύστημα αξιών σας. Εάν, παραδείγματος χάριν, η ασφάλεια είναι μια αξία σημαντική για εσάς, τότε προσαρμόζετε τον τρόπο ζωής και τις ενέργειές σας σύμφωνα με αυτήν την παράμετρο. Η προσωπική και εργασιακή ικανοποίηση εξαρτάται κυρίως από το βαθμό στον οποίο οι αξίες αυτές εκπληρώνονται στην καθημερινή επαγγελματική σας ζωή.

Το ερωτηματολόγιο αυτό ασχολείται με τις εργασιακές αξίες και τα κίνητρα που συμβάλουν στην επαγγελματική σας επιλογή. Οι εργασιακές σας αξίες αποτυπώνουν τις προτεραιότητες που θέτετε στην εργασία που θα θέλατε να κάνετε. Αναφέρονται στο τι θα επιθυμούσατε ως ανταμοιβή από την εργασία σας είτε σε υλικό, είτε σε ψυχολογικό επίπεδο. Κατά τη διαδικασία λήψης απόφασης σχετικά με το επάγγελμα που θα ακολουθήσετε, οι αξίες σας διαδραματίζουν πολύ σημαντικό ρόλο και καθορίζουν το βαθμό της επαγγελματικής σας ικανοποίησης. Οι αξίες που ανιχνεύονται είναι:

α) Αυτονομία – Ανεξαρτησία:

Επάγγελμα που εξασφαλίζει ευκαιρίες για την ανάληψη ευθυνών και πρωτοβουλίας, αυτονομία και ανεξαρτησία δράσεως. Θέλω να κάνω ελεύθερο επάγγελμα, να έχω ανεξαρτησία. Θα γίνω ελεύθερος επαγγελματίας.

β) Δημιουργικότητα – Πρωτοτυπία:

Επαγγέλματα που δίνουν τη δυνατότητα σ' αυτόν που τα ασκεί να εκφράζει τις ιδέες του με δημιουργικό και πρωτότυπο τρόπο. Θέλω επάγγελμα που να μου δίνει την ευκαιρία για δημιουργικότητα, εφευρετικότητα και αξιοποίηση της φαντασίας μου, να δημιουργώ καινούργια και πρωτότυπα πράγματα.

γ) Οικονομικές απολαβές:

Η εργασία πρέπει πρωταρχικά να μου επιτρέπει να κερδίζω χρήματα και να ικανοποιώ τις υλικές ανάγκες μου.

δ) Μετακινήσεις:

Δεν με πειράζει να ταξιδεύω. Θέλω η δουλειά να μου δίνει την ευκαιρία να αλλάζω τόπο εργασίας και κατοικίας (στρατιωτικός, καθηγητής). Θέλω εργασία που να δίνει τη δυνατότητα να μετακινούμαι συχνά, π.χ. εκτός γραφείου, μέσα ή έξω από την πόλη, να επισκέπτομαι πελάτες κ.λπ.

ε) Σταθερότητα/Ασφάλεια:

Εξασφάλιση σταθερής απασχόλησης, κυρίως σε περίοδο οικονομικής κρίσης. Θέλω μονιμότητα και επαγγελματική σταθερότητα, να έχω μια σταθερή δουλειά, με ελάχιστες πιθανότητες απόλυσης.

στ) Ηγεσία:

Θέλω να προγραμματίζω, να οργανώνω και να ελέγχω τη δουλειά άλλων, να εποπτεύω, να διοικώ, να αξιολογώ. Επιθυμώ λοιπόν να αποκτήσω ηγετική θέση (προϊστάμενος, διευθυντής αργότερα), να αποκτήσω εξουσία, δύναμη και να παίρνω

αποφάσεις. Θέλω επάγγελμα που να μου επιτρέπει να παίρνω πρωτοβουλίες και συγχρόνως να αναλαμβάνω την ευθύνη για την ολοκλήρωσή τους. Θα μπορώ να αναλαμβάνω πολλές ευθύνες κι αρμοδιότητες.

ζ) Ελεύθερος χρόνος:

Πολλά άτομα διαλέγουν ένα επάγγελμα με βασικό κριτήριο το πόσο ελεύθερο χρόνο θα τους αφήνει να ασχοληθούν με κάτι άλλο. Δε θέλω δουλειά στο σπίτι (π.χ. υπάλληλος). Θέλω η δουλειά μου να μη με απασχολεί εκτός ωραρίου εργασίας, να μου επιτρέπει να έχω πολύ ελεύθερο χρόνο.

η) Σωματική δραστηριότητα:

Θέλω επάγγελμα δραστήριο, να απαιτεί έντονη δραστηριότητα. Θέλω μια δουλειά που να απαιτεί κίνηση και σωματική δραστηριότητα. Θέλω να κατασκευάζω ή να επισκευάζω πράγματα με τα χέρια μου (χειρωνακτικά επαγγέλματα).

θ) Συνεργασία/Βοήθεια σε ανθρώπους:

Η εργασία πρέπει να μου δίνει την ευκαιρία να εργάζομαι με ανθρώπους που να τους γνωρίζω και να τους εκτιμώ ενώ μου δίνουν τη δυνατότητα προσφοράς βοήθειας προς τους συνανθρώπους. Έχω ανάγκη για κοινωνική προσφορά μέσα από τη δουλειά μου, να δείχνω αλληλεγγύη και να βοηθώ τους συνανθρώπους μου (π.χ. τομείς υγείας - πρόνοιας, να προσφέρω βοήθεια και ανακούφιση). Επομένως, η κατανόηση και κατάταξη των εργασιακών σας αξιών είναι πολύ σημαντική στη διαδικασία επιλογής επαγγέλματος, ειδικά των νέων, στην προσπάθειά τους να διαμορφώσουν το μελλοντικό επαγγελματικό τους πλάνο και να κάνουν ορθολογικές επιλογές.